

نگاهی دوباره

پس از تولد، سر نوزاد نسبت به سایر قسمت های بدن، کمتر رشد می کند و با رشد کمتری به شکل نهایی خود در می آید. در هنگام تولد طول سر، ۲۲ درصد از طول بدن است ولی این نسبت در تمام مدت رشد ثابت نمی ماند.

یک فرد بالغ که قدش حدود ۱/۸۰ متر و طول سرش ۲۰ تا ۲۲ سانتی متر است در صورتی که همان نسبت سر و بدن در هنگام تولد او برایش صادق بود، باید دارای سری به طول ۴۰ سانتی متر می شد! چنین موجودی قطعاً در نظر همگان شگفت انگیز و وحشت آور می بود!

از زمان تولد تا پایان دوره ی بلوغ، اندازه ی سر دو برابر می شود، در حالی که اندازه ی بدن روی هم رفته سه برابر و نیم خواهد شد. در هنگام تولد، سر (یعنی قسمتی که از مو پوشیده شده) بزرگ و صورت نسبت به آن کوچک است. در این موقع نسبت صورت به سر، ۱ به ۸ است. در ۵ سالگی این نسبت ۱ به ۵ و در هنگام بلوغ ۱ به ۲/۵ است.

نسبت پهنای سر به طول آن در کودکی بیشتر از بزرگی است به همین دلیل به طول سر بیشتر از پهنای آن افزوده می شود. از سه سالگی دیگر بر پهنای سر چیزی افزوده نمی شود، در حالی که تا ۱۶ و ۱۷ سالگی طول آن افزایش می یابد.^۱

و ما جز عجز و کوچکی ...!!

الهی تَصَاغَرَ عِنْدَ تَعَاظُمِ الْأَثْنِ شُكْرِي ... پُروردگارا، شکر من در مقابل عظمت نعمت های تو کوچک و ناچیز است ...

^۱ - برگرفته از: احدی، حسن؛ و بنی جمالی، شکوه السادات. روانشناسی رشد (کودک). چاپ نهم، ۱۳۷۵، نشر بنیاد

^۲ - بحار الانوار، ج ۹۴، صفحه ی ۱۴۶، از مناجات الشاکرین امام سجاد علیه السلام